

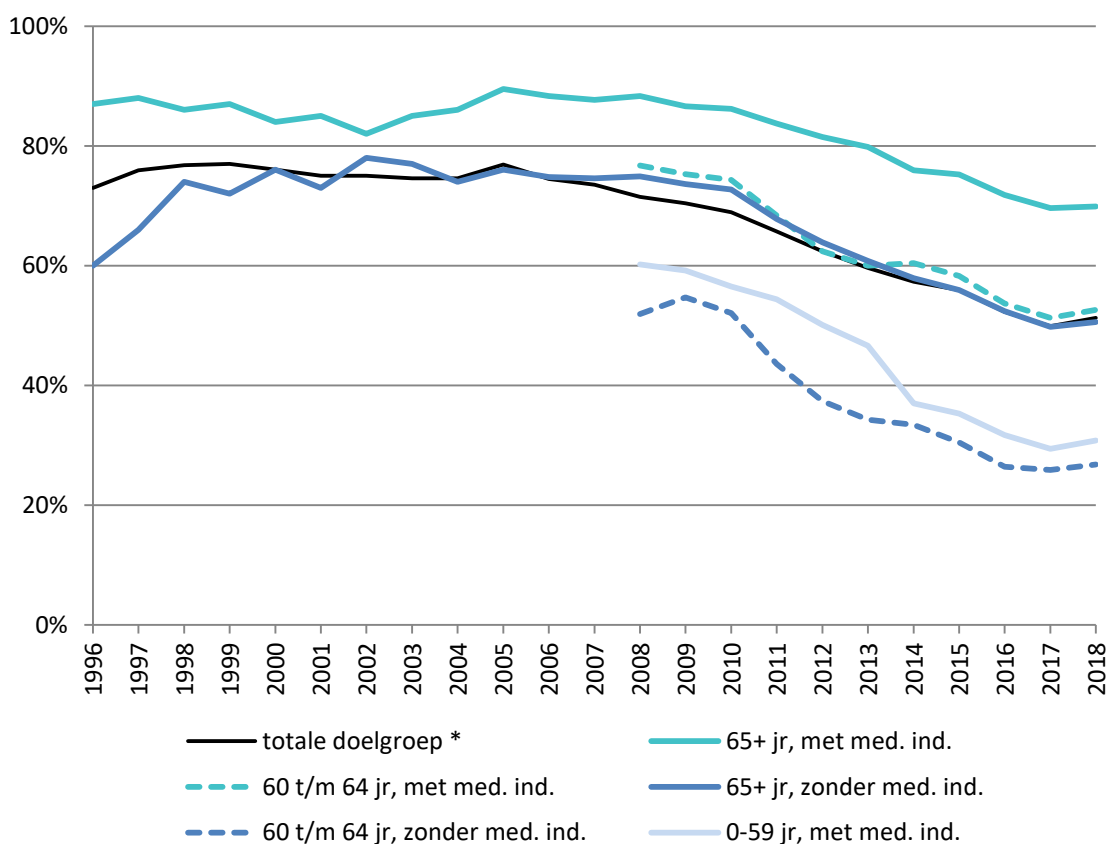
Vaccinatiegraad Nationaal Programma Grieppreventie 2018: Monitor in het kort

dr. M.J. Heins, dr.ir. M. Hooiveld, dr.ir. J.C. Korevaar

Vaccinatiegraad licht gestegen in 2018

Er is voor het eerst sinds 2008 sprake van een lichte stijging in het aantal personen dat gevaccineerd werd tegen griep. Tijdens de jaarlijkse griepvaccinatie campagne van 2018 werd 51,3% van de doelgroep gevaccineerd. In 2017 was dit 49,9%. De doelgroep voor griepvaccinatie zijn mensen met een hoog risico op complicaties bij griep, vanwege hun leeftijd of vanwege een medische aandoening. De hoogste vaccinatiegraad (69,9%) werd gezien onder personen van 65 jaar of ouder die naast hun leeftijd ook een medische indicatie voor vaccinatie hadden. Onder personen tussen 60 en 64 jaar zonder medische indicatie was de vaccinatiegraad het laagst (26,8%). Bij de medische indicatiegroepen was de vaccinatiegraad het hoogst bij cardiovasculaire aandoeningen (62,7%) en het laagst onder mensen met HIV (45,8%).

Figuur 1. Trend in vaccinatiegraad naar leeftijd en medische indicatie, 1996 - 2018

* In 2008 is de leeftijdsgrens voor de indicatie voor influenzavaccinatie verlaagd van 65 jaar naar 60 jaar. Daardoor is de vaccinatiegraad van de totale doelgroep in de jaren 1996 t/m 2007 niet goed vergelijkbaar met die van latere jaren. Bron cijfers 1996-2013: Tacken M.A., et al. Monitoring vaccinatiegraad Nationaal Programma Grieppreventie 2013. Nijmegen, IQ Healthcare: 2014.

Tabel 1 Omvang en vaccinatiegraad binnen de doelgroep, naar leeftijd en medische indicatie (2018)

Leeftijdsgroep	Omvang (% van totale populatie)	Gevaccineerd (% van groep)
0-59 jaar met medische indicatie*	7,0	30,8
60 jaar en ouder	27,0	53,8
<i>Zonder medische indicatie</i>	14,7	43,0
<i>Met medische indicatie</i>	12,3	67,0
60 t/m 64 jaar	6,8	34,9
<i>Zonder medische indicatie</i>	4,7	26,8
<i>Met medische indicatie</i>	2,1	52,6
65 jaar en ouder	20,2	60,3
<i>Zonder medische indicatie</i>	10,0	50,6
<i>Met medische indicatie</i>	10,1	69,9
Totale doelgroep	35,5	51,3

* Mensen onder de 60 jaar behoren alleen tot de doelgroep voor vaccinatie als zij een medische indicatie hebben.

Tabel 2 Omvang en vaccinatiegraad naar specifieke medische indicatie (2018)

Medische indicatie	Omvang (% van totale populatie)	Gevaccineerd (% van groep)
Cardiovasculaire aandoeningen	6,8	62,7
Pulmonale aandoeningen	6,5	51,5
Diabetes mellitus	6,2	61,8
Verminderde weerstand	2,1	47,6
Chronische nierinsufficiëntie	1,6	61,8
Ademhalingsstoornissen door neurologische aandoeningen	1,8	55,3
HIV	0,1	45,8

Weinig amino voor vaccinatie bij 60 – 64 jarigen

Vooraf bij mensen in de leeftijdsgroep 60-64 jaar is de vaccinatiegraad al jaren relatief laag. Uit een peiling onder 125 leden van het Nivel Consumenten Panel Gezondheidszorg, op initiatief van het Nivel, bleek dat bijna alle gevaccineerden van 60-64 jaar de griepvaccinatie bij hun huisarts halen. Er is dus geen sprake van een onderschatting van de vaccinatiegraad doordat mensen de griepvaccinatie op hun werk of ergens anders haalden; informatie die niet wordt meegenomen bij de Monitor. Mensen van 60-64 jaar die de griepvaccinatie niet haalden hadden vaker een goede gezondheid en een hoog opleidingsniveau. Als reden voor niet-vaccineren gaven zij aan dat zij de vaccinatie niet nodig of zinvol vonden. Hoewel de vaccinatiegraad bij mensen boven de 65 jaar hoger was, was ook in die groep (212 personen) de belangrijkste reden om geen griepvaccinatie te halen dat het niet als nuttig/zinvol werd gezien.

Over de Monitor Griepvaccinatie

Meestal is influenza een relatief onschuldige ziekte, maar voor mensen die kwetsbaar zijn door hoge leeftijd of medische aandoeningen, kan influenza ernstige gevolgen hebben. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) schrijft daarom voor om kwetsbare groepen te vaccineren. Na vaccinatie is de kans dat iemand griep krijgt veel kleiner. Als iemand toch griep krijgt verloopt de ziekte meestal milder en is de kans op complicaties kleiner.

In Nederland bestaat sinds 1997 het Nationaal Programma Grieppreventie (NPG). Jaarlijks worden groepen met een hoog risico op complicaties door hun huisarts uitgenodigd voor vaccinatie. Het gaat hierbij om alle mensen ouder dan 60 en mensen met bepaalde chronische aandoeningen. Met de jaarlijkse monitor griepvaccinatie kan het aantal mensen dat gevaccineerd is (de vaccinatiegraad) nauwgezet gevolgd worden. De Europese Unie heeft in 2009 als doel gesteld om een vaccinatiegraad van 75% te halen bij ouderen en zo mogelijk ook bij mensen met een medische indicatie.

Meer weten

De monitor griepvaccinatie 2018 is uitgevoerd door het Nivel in opdracht van het RIVM-CvB. Er zijn geanonimiseerde gegevens gebruikt van huisartsenpraktijken die deelnemen aan Nivel Zorgregistraties eerste lijn.

Meer informatie is te vinden in het rapport:

[Monitor Vaccinatiegraad Nationaal Programma Grieppreventie 2018. Utrecht: Nivel, 2019](#)

U vindt deze publicatie en alle andere Nivel-publicaties op www.nivel.nl/publicaties.

Titelgegevens van deze publicatie

De gegevens uit deze publicatie mogen met de volgende bronvermelding worden gebruikt:

Heins M, Hooiveld M, Korevaar J. Vaccinatiegraad Nationaal Programma Grieppreventie 2018 – monitor in het kort. Utrecht, Nivel: 2019.